

Faktografické údaje K. J. Bukovanského k dějinám Ostravska

Údaje ze starších dějin

- 9. 5. 1780** – Položen základní kámen k farnímu kostelu v Pol. Ostravě (s. 207).
- 13. 8. 1802** – V (Pol.) Ostravě bylo tak velké horko, že lidé v poledne nemohli ani vyjít ven. Bylo mnoho přes 40 stupňů tepla (s. 202).
- 27. 5. 1827** – Blesk zapálil stodolu v Mor. Ostravě. Následkem toho shořelo 44 měšťanských stodol (s. 256).
- 15. 3. 1849** – Ruské vojsko táhlo přes Pol. Ostravu do Uher [za účelem potlačení tamější revoluce namířené proti Habsburkům] (s. 214).
- 10. 5. 1854** – C. k. slezská zemská školní rada zakázala učitelům všeobecných škol zúčastňovat se učitelských schůzí (s. 150).
- 1. 5. 1861** – Baron Rotschild prodal Severní dráze trať z Vítkovic do Přívozu za 160 tisíc zlatých (s. 255).

Události z vývoje obce Polská Ostrava

- 24. 6. 1851** – Byl odevzdán nově vybudovaný železný most přes řeku Ostravici k všeobecnému užívání (s. 256).
- 12. 10. 1870** – Na Salmovci byla velmi slavným způsobem vysvěcena škola (s. 254).
- 7. 5. 1874** – Byl slavnostně položen základní kámen k nové školní budově na Baranovci; škola byla vysvěcena 19. 11. 1874 (s. 252).
- 5. 4. 1877** – Chudý horník Jan Marger našel na Kamenci ve Slezské Ostravě, v malém lesíčku nad „Mundloch“ při výkopu nádobku, vysokou 80 mm, širokou nahoře 55, na výduti 90 a u dna 40 mm. V ní bylo 160 stříbrných pražských grošů z doby Jana Lucemburského; na líci nápis: Joannes Primus dei gratia Rex Boemie, na rubu „Grossi Pragensis“ (s. 253).
- 21. 3. 1878** – Škola na Baranovci zaslala věci (exponáty) na [světovou] výstavu do Paříže (s. 254).
- 26. 5. 1879** – Pol. Ostrava byla povýšena na městečko (s. 156).
- 1. 8. 1884** – Byl otevřen zdejší poštovní úřad (s. 186).
- 1. 12. 1892** – V Pol. Ostravě byl otevřen telegrafní úřad (s. 186).
- 27. 12. 1900** – Na Hranečnicku byla posvěcena a otevřena obecní mateřská škola (s. 94).
- 28. 11. 1901** – Výnosem c. k. Mor. místodržitelství v Brně ze dne 7. listopadu byla ustanovena revize trati a staniční komise projektu dráhy Hulváky-Zábřeh-Vítkovice. Podnikatelem této dráhy je baron Offermann z Brna (s. 186).
- 24. 2. 1902** – V obci (Pol. Ostrava) bylo komisionální řízení za příčinou rozšíření vodovodu. Obec Pol. Ostrava zamýšlí zachytit pramen „Lipina“, vyvěrající na č. 220

v Radvanicích, a voda z něho má být vedena potrubím do nádržky u jámy Jan Maria“ na Hranečnicku v Pol. Ostravě (s. 186).

26. 8. 1902 – Kolaudace školních budov, a to měšťanské chlapecké v Pol. Ostravě a německé školy na Zámostí (s. 119).

9. 9. 1902 – Byla otevřena zdejší obecná německá škola, která měla 4 třídy chlapecké a 4 třídy dívčí (s. 187).

16. 9. 1902 – Polsko-ostravský majitel dolů, c. k. horní rada Guttmann, věnoval k dobročinným účelům 20 tisíc korun sirotčinci ve Vítkovicích a 20 tisíc korun sirotčímu fondu Orlová-Lazy-Vítkovice (s. 120).

16. 9. 1902 – Byla otevřena česká měšťanská škola, a sice první třída. K ní byla přidělena také chlapecká škola, která byla pod vedením K. J. Bukovanského (s. 187).

20. 5. 1903 – Při schůzi obecního zastupitelstva (v Pol. Ostravě) se jednalo o stavbě školy na Hranečnicku. Stavba má být svému účelu odevzdána 1. září 1903 (s. 128).

23. 5. 1903 – Začalo se s budováním místní lokální dráhy Hrušov-Pol. Ostrava (s. 129).

18. 10. 1903 – Slavnostní vysvěcení nové školy na Hranečnicku (s. 133).

14. 11. 1903 – Začal se vozit náklad na místní dráze z Pol. Ostravy do Hrušova. Definitivně má být v provozu od 1. prosince (s. 133).

18. 11. 1903 – Ve vídeňském úředním listě byla vyhlášena koncesní listina úzkokolejné místní dráhy z Pol. Ostravy do Hrušova (s. 192).

16. 2. 1904 – C. k. slezská vláda vydala zemský řád o výpovědích z bytů a stěhování v obci Pol. Ostravě se Zámostí a Hladnovem (s. 198).

4. 10. 1904 – Bylo otevřeno obecní muzeum, které obec (Pol. Ostrava) převzala od K. J. Bukovanského. Otevření byli přítomni všichni soudní a berní úředníci či obecní zastupitelstvo, katecheta z měšťanské školy a kněžstvo (s. 148-149).

1., 3. a 4. 4. 1905 – Odvod k vojsku v Pol. Ostravě (s. 245).

30. 5. 1905 – Na schůzi obecního výboru bylo usneseno, aby byla v Pol. Ostravě zřízena státní průmyslová škola a zvolen výbor, který by se o další měl starat (s. 156).

Místní politické události

20. 10. 1897 – Volba představenstva obce (Pol. Ostrava). Starostou byl zvolen František Straka, radními Karel Čížek, Jan Fryč, Jan Poppe, Josef Mauerhofer, MUDr. Josef Svoboda, František Oppel (s. 71).

24. 11. 1900 – Volba starosty a radních v Pol. Ostravě: starostou byl zvolen František Straka, radními Jan Poppe, Josef Mauerhofer, Antonín Trojek, Jan Němejc, František Oppel, MUDr. Josef Svoboda, František Baiger, Josef Hýbner (s. 93).

16. 12. 1903 – Obecní zastupitelstvo v Pol. Ostravě uvádí ve známost, že dle vyhlášky c. k. ministerstva vnitra ze dne 8. prosince 1903 č. 8522 přikazuje se soudní okres Pol. Ostrava k politickému okresu ve Frýdku s platností od 1. 1. 1904. Do té doby patřila k hejtmanství ve Fryštátě (= dnešní Karviná) (s. 135).

14. 1. 1904 – První úřední den pro soudní okres Pol. Ostrava (s. 195).

4. 2. 1904 – Volba představenstva obce (Pol. Ostrava). Starostou byl zvolen: Jan Poppe, ředitel dolů na odpočinku. Radními byli zvoleni: Karel Čížek, důlní inspektor,

rolník Antonín Trojek, vrchní důlní inženýr Jan Němec, ředitel dolu Josef Mauerhofer, horník František Baiger, majitel domu J. Tomsa, obecní lékař MUDr. Josef Svoboda, ředitel dolu František Opperl, obchodník František Lochman a důlní inženýr J. Moder (s. 137).

Návštěvy

29. 6. 1817 – Císař František I. navštívil Pol. Ostravu. Toho času byl v Těšíně, odkud přijel do Ostravy. U kostela jej přivítal farář Filip Jakubek, starosta obce. Školní děti se svým učitelem a někteří občané. Císař se zde zdržel asi čtvrt hodiny a pak se dále ubíral k Vídni (s. 247).

11. 10. 1857 – Na své cestě do Těšína projížděl nádražím v Mor. Ostravě J. V. císař František Josef I. (s. 183).

17. 6. 1877 – Pol. Ostravu navštívil zemský prezident, svobodný pán Summer, který byl slavnostně uvítán u školní budovy na Baranovci (s. 253).

20. 10. 1880 – Císař František Josef I. navštívil Pol. Ostravu. Toho dne byl v Mor. Ostravě. U železničního mostu na Zámostí přivítal císaře hrabě Hanuš Wilczek st. Na Zámostí císaře očekávalo obecní zastupitelstvo, místní školní rada, učitelstvo, žactvo, hornictvo v uniformách a mnoho lidu. Císař kráčel přes most na Zámostí, které bylo skvostně vyzdobeno. Tam jej oslovil a přivítal starosta Václav Stieber. Císař se svým doprovodem se na Zámostí zdržel asi půl hodiny, načež se odebral zpět do Mor. Ostravy (s. 247). – Téhož dne císař František Josef I. navštívil jámu „Vilémku“ na Zárubku (s. 255).

5. 6. 1882 – Mor. a Pol. Ostravu i Vítkovice navštívili J. E. hrabě Taaffe, předseda vlády, ministr orby J. E. hrabě Falkenhaym, moravský místodržitel hr. Bedřich Schönborn a slezský zemský prezident Olivier marquis de Baquhem (s. 176).

26.-28. 8. 1882 – V Pol. Ostravě pobýval J. M. kníže-biskup vratislavský Dr. Robert Herzog, který zde uděloval svátost biřmování (s. 176).

20. 8. 1886 – Pol. Ostravu navštívil nově jmenovaný zemský prezident – hrabě František Merweldt. Byl slavnostně uvítán u školní budovy a ve škole se zdržel přes tři čtvrtě hodiny (s. 257).

8. 6. 1896 – Pol. Ostravu poctil svou návštěvou zemský prezident Clary-Aldringen. Ve škole (na Baranovci) se zdržel před čtvrt hodiny. Zapsal své jméno (do pamětní knihy) a prohlédl si sbírky ředitele školy K. J. Bukovanského (s. 256).

9. 6. 1903 – Pol. Ostravu navštívil slezský zemský prezident hrabě Josef Thun-Hohenstein. Odtud odjel do Radvanic, Petřvaldu a Michálkovic a pak na nádraží do Svinova, odkud odcestoval do Opavy (s. 129).

Ostatní události (hornictví)

1842 – Základ ke zřízení uhelného závodu „Karolina“ v Mor. Ostravě (s. 201).

1846 – Založena jáma „Jindřich“ čili X. v Mor. Ostravě (s. 201).

1851 – Založen uhelný závod „Hlubina“ v Mor. Ostravě (s. 201).

1. 3. 1873 – Počaly se kopat základy ke zřízení závodu na „Centrálce“. V říjnu téhož roku byl celý závod dostavěn (s. 255).

28. 1. 1877 – Na jámě „Janské“ byl připraven těžní stroj. Vodní stroj byl poprvé spuštěn 24. 11. 1877 (s. 255).

5. 7. 1877 – Na jámě „Janské“ bylo vydobyto první uhlí (s. 254).

5. 8. 1880 – Uhelné závody v Ostravě utrpěly následkem zaplavení města mnoho škod (s. 255).

Osobnosti (životopisné údaje)

22. 10. 1831 – V Příbrami se narodil c. k. horní rada a ředitel dolů v Doubravě Edvard Hořovský, výtečný spisovatel (s. 176).

2. 9. 1879 – Na hřbitově v Pol. Ostravě byl pochován „lidumil“ a ředitel dolů v Salmovci Antonín Mládek, který se narodil 14. června 1819 v Rakovníku (s. 176).

14. 7. 1881 – Kníže Rudolf Ferdinand Kinský se zasnoubil s dcerou hraběte Hanuše Wilczka na zámku v Pol. Ostravě (s. 256).

1. 1. 1904 – Náhle zemřel zdejší majitel dolů v Salmovci – kníže Salm-Reifferscheidt (s. 136).

17. 3. 1905 – V Pol. Ostravě zemřel snad nejstarší muž v celém Slezsku – Matěj Vlček ve Zvěřinovci; dožil se 108 roků. Jmenovaný pracoval 40 let jako horník u Severní dráhy; nyní byl na penzi u syna ve Zvěřinovci (s. 205).

Vyznamenání

25. 2. 1904 – U příležitosti otevření mostu přes Odru mezi Hrušovem a pruským Koblovem udělil císař Vilém c. k. zemskému vládnímu radovi a správci okr. hejtmanství ve Fryštátě (= Karviná) panu Janu Werlikovi řád červeného orla třetí třídy (s. 199).

6. 4. 1904 – J. E. pan zemský prezident ve Slezsku udělil zdejším horníkům Josefu Kožušníkově a Janu Pfliegerovi, zaměstnaným při Zvěřinově těžířstvu, pak strojníku Konstantinu Klimeckému na Jaklovci čestné medaile za 40 let věrné služby (s. 145).

6. 5. 1905 – J. E. zemský prezident přiřkl čestnou medaili za 40 let služby horníku Františku Krečmerovi z Pol. Ostravy (s. 206).

Ostatní obce Ostravy

2. 5. 1881 – Moravské místodržitelství schválilo stanovy pěveckého spolku „Lumír“ v Mor. Ostravě (s. 176).

19. 4. 1888 – Ráno tento den zemřel staříčkový kníže Hugo Salm-Reifferscheidt ve věku 85 let. Zemřelý byl majitelem zdejšího rozsáhlého uhelného závodu v Salmovci, kde nechal postavit pro své dělnictvo rozsáhlou kolonii, dvoutřídní školu a kapli. Narodil se 15. září 1803. Byl několikrát předsedou moravského zemského sněmu, stal se tajným radou, členem říšské rady a dědičným členem panské sněmovny. Stal se rytířem zlatého rouna. Náležel ke konzervativní straně a vždy se hlásil k českému národu (s. 257).

- 10. 10. 1886** – Posvěcení farního kostela ve Vítkovicích proboštem Dr. Hančlem z Olomouce (s. 183).
- 13. 9. 1896** – Byla vysvěcena nová národní škola v Muglinově (s. 68).
- 25. 3. 1901** – Obecní zastupitelstvo v Čertově Lhotce (u Mor. Ostravy) se usneslo nazývat tuto obec od nynějška „Marianské Hory“. Byla nazvána Marianskými Horami podle uhelného závodu „Marie-Anna“ (s. 98).
- 25. 3. 1902** – V Mor. Ostravě byla otevřena kavárna „Habsburg“ (s. 187).
- 20. 2. 1903** – Byla zadána stavba mostu přes Ostravici u Hrušova. Spodní stavbu bude provádět firma Ludvík Kametz z Těšína za 59 680 korun a stavbu vrchní firma A. Milde a spol. z Vídně za 104 000 korun. Spodní stavba má být hotova do 1. září a vrchní do 1. listopadu 1903 (s. 125).
- 22. 2. 1903** – Představenstvu města Mor. Ostravy bylo na dobu 6 měsíců uděleno od ministerstva železnic povolení k předběžným technickým pracím pro stavbu parní nebo elektrické úzkokolejné dráhy z Moravské nebo Slezské Ostravy do Karviné (s. 125).
- 20. 5. 1903** – Do blízké Orlové byla zavlečena z Haliče nebezpečná oční nemoc trachom, která se hojně rozšířila. Úřady učinily ochranná opatření (s. 190).
- 7. 11. 1903** – Hrušovské obecní zastupitelstvo pojmenovalo na schůzi, konané tohoto dne, dokončený most před Odru z Hrušova do pruského Koblova „Most císařovny Alžběty Rakouské“ (s. 189).
- 10. 12. 1903** – Byla úředně povolena změna jmen obcí Velká a Malá Hrabová. Dosavadní Velká Hrabová se nyní bude nazývat Hrabová u Vítkovic a Malá Hrabová dostane označení Hrabůvka u Vítkovic (s. 193).
- 2. 1. 1904** – Obecní zastupitelstvo Přívozu ve své schůzi se usneslo změnit dosavadní jméno tohoto města na „Oderfurt“. Toto rozhodnutí bylo úřady schváleno a povoleno (s. 194).
- 9. 1. 1904** – Místní dráha „Pol. Ostrava-Hrušov“ pro osobní dopravu byla otevřena. Během dne bude mezi Pol. Ostravou a Hrušovem projíždět 106 vlaků (s. 136).
- 16. 1. 1904** – Císař potvrdil zákon, přijatý zemským sněmem slezským, o vybírání mýta na mostě přes Ostravici mezi Vítkovicemi a Velkými Kunčicemi (s. 196).
- 6. 2. 1904** – Na místní dráze „Pol. Ostrava-Hrušov“ byl snížen počet vlaků jezdících oběma směry z 53 na 36 (s. 138).
- 28. 2. 1904** – Byla posvěcena nově zřízená trojtřídní škola v Michálkovicích, postavená za kaplí směrem k Radvanicím (s. 199).
- 2. 1. 1905** – Volba představenstva obce Kunčičky. Starostou byl zvolen Josef Olšák, radními se stali: správce cihelny Jan Zemský, F. Ertel a S. Maceček (s. 243).
- 2. 5. 1905** – Vysoké c. k. ministerstvo schválilo zřízení obecní spořitelny ve Vítkovicích; začne úřadovat od 1. července (s. 206).
- 21. 5. 1905** – V Radvanicích byl slavnostně položen základní kámen ke katolickému chrámu (s. 158).

Hnutí ostravského dělnictva

24. 11. 1881 – Horníci na dole „Zárubek“, žádající zvýšení mezd, zastavili práci. Proti stávkujícím zakročilo vojsko (s. 256).

15. 4. 1890 – Vypukla všeobecná stávka horníků v ostravsko-karvinském revíru (s. 219).

1. 5. 1894 – Následkem svěcení 1. května vypukla stávka zdejšího dělnictva, která trvala až do 17. května. Dne 9. května zastřelilo 9 četníků pod velením p. Marka 12 horníků a asi 50 jich zranilo (s. 63) – V pozdějším záznamu bylo k téže události uvedeno: Na Ostravsku vypukla stávka horníků s krvavým průběhem. Trvala do 17. května a bylo při ní zastřeleno 13 osob a asi 40 lidí bylo lehčeji zraněno (s. 208).

9. 5. 1894 – Krvavá srážka mezi četníky a stávkujícími horníky na silnici u jámy „Trojice“. Zastřeleno bylo 13 dělníků a přes 40 raněno (s. 189).

16. 1. 1900 – Z Opavy do Ostravy přišlo vojsko, poněvadž panovala domněnka, že vypukne všeobecná stávka v celém revíru. K dnešnímu dni stávkují horníci na „Zárubku“ a na „Jaklovci“ v Pol. Ostravě a na „Šalamouně“, „Karolině“ a „Hlubině“ v Mor. Ostravě. Příčina ke stávkování není žádná. Stávka se rozšířila na všechny závody v celém revíru a trvá (31. ledna) dosud (s. 88).

28. 3. 1900 – Stávka, která mezi zdejším hornictvem trvala od 15. ledna, byla ukončena a hornictvo nastoupilo zase do práce. Stávkou nezískalo ničeho. Počítá-li se, že stávkovalo zde v Ostravě a v Čechách celkem 60 000 horníků, přinesla tato stávka škody nejméně za 60 milionů korun. Mezi hornictvem je hrozná bída a nouze (s. 89).

22. 1. 1905 – Dnešní den bude zapsán v dějinách ruských písmem krvavým. V Petrohradě vypukla dělnická stávka. Dělníci chtěli toho dne carovi podat adresu, ale vojsko to nedovolilo. Do dělnictva bylo stříleno a toho dne bylo usmrceno 2000 dělníků a 5000 bylo raněno. „Jest to kruté a bude to vždy Rusku škoditi,“ hodnotí tuto událost kronikář (s. 243).

1. 5. 1905 – Zdejší dělnictvo slavilo tento den „ve vší tichosti a pořádku“ (s. 206).

Důlní neštěstí

17. 1. 1859 – V jámě č. II. a VII. v „Salmovci“ došlo k výbuchu třaskavých plynů, při němž zahynulo 17 horníků (s. 254).

10. 5. 1867 – Na jámě „Salm II.“ bylo výbuchem třaskavých plynů usmrceno 7 horníků (s. 150, 254).

29. 7. 1867 – Výbuchem plynů bylo na dole „Hlubina“ v Mor. Ostravě usmrceno 64 horníků (s. 201, 255).

5. 5. 1875 – Při výbuchu na jámě „Trojice“ v Pol. Ostravě bylo zabito 5 horníků (s. 208).

17. 4. 1878 – Ve „Zvěřinově jámě“ v Pol. Ostravě došlo neopatrností mladého horníka k zapálení plynu, přičemž zahynulo 13 horníků (s. 255).

25. 5. 1879 – Vypukl požár na jámě „Emma-Lucia“, který zničil celou střechu nad jámou, jakož i střechu nad dvěma úřednickými byty (s. 256).

30. 6. 1884 – Na jámě „Jakubce“ se udusil horní inženýr-asistent Karel Černý (s. 256).

9. 10. 1884 – Došlo k explozi plynů na jámě „Emma“, přičemž přišlo o život 20 horníků (s. 256).

6. 3. 1885 – Velký výbuch třaskavých plynů na jámě „Janské“ v Karviné, při němž zahynulo 105 horníků (s. 180, 241, 256 – údaj uveden celkem třikrát).

27. 3. 1885 – Výbuch na jámě „Bettina“ v Doubravě, kde přišlo o život 59 horníků (s. 216).

5. 4. 1888 – Nastal výbuch třaskavých plynů v šachtě ve „Zvěřinovci“, přičemž zahynulo 11 dělníků, kteří byli 8. dubna 1888 slavnostně ve společném hrobě na zdejší hřbitově (v Pol. Ostravě) pochováni (s. 218, 257 – údaj uveden dvakrát).

31. 5. 1892 – Došlo k hroznému požáru v příbramských dolech. Bylo napočítáno 319 mrtvých. Také obyvatelé Ostravska při katastrofě ztratili své příbuzné (s. 193).

14. 6. 1894 – Výbuch třaskavých plynů na jámě „Františce“ v Karviné; zahynulo 235 horníků (s. 180).

11. 1. 1900 – Na jámě v „Salmovci“ se stalo politováníhodné neštěstí. Dozorce stroje neopatrným způsobem nechal vyjít klec z jámy, na které bylo 13 horníků, až na střechu budovy, kde se lana přetrhla, klec spadla asi 8 metrů dolů a všech 13 osob bylo strašně pochroumáno. Z nich 8 bylo raněno těžce, 5 lehčeji. Někteří si polámali ruce a nohy a utrpěli velké rány na hlavě a vnitřní zranění. Jsou v polsko-ostravské nemocnici. Jeden z nich brzy zemřel (s. 88) – K události se vztahuje ještě tento zápis: Stalo se neštěstí v „Salmovci“ – 13 horníků bylo poraněno. Spadli z klece do hloubky 8 metrů; 8 se poranilo těžce a 5 lehčeji (s. 185).

9. 4. 1902 – V ranních hodinách došlo na jámě „Bedřich“ v Zábřehu k průtrži vody, při níž zahynuli horníci Eduard Josinek, Jan Korta a František Martinek. Do večera vystoupila voda v jámě 340 metrů vysoko (s. 106).

Ostatní neštěstí a epidemie

11. 2. 1904 – Dělník Helvín rozehříval v čedičových dolech v Pol. Ostravě blízko kamen zmrzlou dynamitovou patronu, která vybuchla, domek z velké části rozbořila a poranila Helvína těžce a dělníka Maroše lehčeji (s. 198).

5. 4. 1905 – V Pol. Ostravě vypukla epidemie „strnutí šíje“. Postihla několik osob. Do 18. dubna nemoc vypukla také v Malých a Velkých Kunčicích, Heřmanicích, Michálkovicích, Nošovicích, Radvanicích, Řepišti, Sedlišti, Německé Lutyni, Porubě, Orlové, Petřvaldě, Rychvaldě, Bielsku, Ráji, Šunychlu, Bohumíně, Frýdku a Krnově (s. 205).

6. 5. 1905 – Na „strnutí šije“ na Ostravsku doposud onemocnělo ve Staré Vsi, Staré Bělé, Nové Vsi a Přívoze po jedné osobě, v Mor. Ostravě 14 osob (z toho 8 zemřelo), ve Vítkovicích 22 osob (9 úmrtí) a v Zábřehu 12 osob (9 úmrtí). Na osoby starší 14 let připadají 4 úmrtí. Nákaza se šíří také v místeckém okrese; v Paskově onemocněly v jedné rodině dvě děti (s. 206).

Požáry

5. 5. 1893 – V sousedních Heřmanicích vyhořelo 7 domů s 15 objekty (s. 190).

20. 6. 1893 – Požár v Heřmanicích nedaleko školní budovy (s. 189).

11. 7. 1893 – Požár v domě občana Mrvy v Muglinově (s. 189).

28. 7. 1893 – Ve večerních hodinách vyhořela Lutnerova továrna na lepenku v Mor. Ostravě (s. 189).

2. 9. 1893 – Večer opět hořelo v Lutnerově továrně v Mor. Ostravě (s. 189).

11. 10. 1893 – Požár na kostelní věži v Pol. Ostravě okolo 7. hodiny večerní. Byl uhašen polsko-ostravskými hasiči (s. 189).

17. 10. 1893 – Shořela kůlna u rolníka F. Baigera v Pol. Ostravě (s. 189).

26. 10. 1893 – Vypukl požár ve sklepě obchodníka Immerglücka na Zámostí; nebyla způsobena velká škoda (s. 190).

7. 11. 1893 – Vyhořel Pánkův mlýn v Mor. Ostravě (s. 190).

19. 3. 1894 – Hořelo u A. Podešvy ve Vítkovicích čp. 17 (s. 190).

22. 7. 1894 – Požár v podkroví v dělnických bytech na Ústřední koksovně v Pol. Ostravě (s. 190).

9. 9. 1894 – Požár v Jakubcově kolonii na Zárubku v Pol. Ostravě (s. 190).

14. 9. 1894 – V Malých Kunčicích se vzňal dehet, který způsobil požár (s. 190).

2. 2. 1895 – Při požáru na Michálce v Pol. Ostravě shořela střecha dřevěné kůlny (s. 190).

8. 6. 1895 – Lesní požár v důlním porostu, který patřil hraběti Wilczkovi v Pol. Ostravě (s. 190).

9. 6. 1895 – Požár v kolonii Jaklovec, při němž shořela střecha domu uprostřed kolonie (s. 190).

19. 7. 1895 – O půlnoci shořela Kožešníčkova chalupa na Podhoří; uhořel při tom muž spící v seníku. Požár založil jeho majitel, který byl za svůj zločin uvězněn v Těšíně (s. 190-191).

30.-31. 10. 1895 – Vypukl větší požár na Hladnově v Pol. Ostravě (s. 191).

4. 12. 1895 – Došlo k velkému a nebezpečnému požáru minerálních olejů v Přívoze (s. 191).

- 14. 1. 1896** – Došlo k nebezpečnému požáru na jámě Hermenegild na Zárubku v Pol. Ostravě (s. 191).
- 22. 11. 1896** – V Mor. Ostravě shořel Wechsberkův mlýn (s. 191).
- 20. 5. 1897** – Před půlnocí hořela Wilczkova cihelna (s. 191).
- 5. 6. 1897** – Vyhořela stodola a chlévy občana Gvuzda v Muglinově (s. 191).
- 5. 7. 1897** – Před půlnocí vyhořel domek hlídače dráhy a dělnický domek na Hranečnicku (s. 191).
- 18. 8. 1897** – Požár u obchodníka Wechsberka na Hladnově (s. 191).
- 9. 1. 1898** – Na hranici [katastru] mezi Pol. Ostravou a Kunčicemi shořel veliký stoh slámy (s. 191).
- 22. 5. 1898** – Větší požár u obchodníka Mannaberka v Mor. Ostravě (s. 191).
- 14. 7. 1898** – V kolonii Zárubek v Pol. Ostravě shořel domek (s. 191).
- 15. 7. 1898** – Hořela Lutnerova továrna na dehet v Mor. Ostravě (s. 191).
- 31. 7. 1898** – Hořela hospoda v Radvanicích (s. 191).
- 1. 8. 1898** – Vyhořela hospoda v Michálkovicích (s. 191).
- 22. 8. 1898** – Hořela továrna na brikety v Mor. Ostravě (s. 191).
- 19. 8. 1898** – Vyhořela Vondráčkova vila v Mor. Ostravě (s. 191).
- 14. 11. 1898** – Hořela stará jáma na Františkově v Pol. Ostravě (s. 191).
- 16. 3. 1899** – Vyhořel dvůr hraběte Wilczka v Malých Kunčicích (s. 191). – Týž den hořelo v akciové knihtiskárně na Zámostí (s. 192). – V noci vyhořel až do základů dvůr hraběte Wilczka i s vedlejšími budovami v Malých Kunčicích (s. 83).
- 17. 4. 1899** – Shořely stodoly hraběte Wilczka v Hrušově (s. 100, 192).
- 10. 10. 1899** – Hořela bývalá vila Krejčího vedle Národního domu v Mor. Ostravě (s. 192).
- 24. 10. 1899** – Hořel strop v polsko-ostravské nemocnici (s. 192).
- 25. 11. 1899** – Vyhořel velký stoh slámy hraběte Wilczka nedaleko Jakubky na Zárubku (s. 192).
- 20. 12. 1899** – Hořelo v kolonii Jaklovec v Pol. Ostravě (s. 192).
- 22. 12. 1899** – Hořelo u Immerglücka na Zámostí (s. 192).
- 15. 7. 1900** – Požár u rolníka Františka Staši v Pol. Ostravě (s. 192).
- 13. 3. 1901** – Při požáru na Zámostí zahynula 80letá stařenka (s. 192).
- 24. 9. 1901** – Po půlnoci vypukl požár v dělnické kolonii na Hranečnicku, který zničil řadu chlévů, v nichž horníkům uhořeli vepři, slepice a shořelo množství dřeva (s. 100).

- 9. 11. 1901** – V noci vypukl požár (založený úmyslně), který zničil na Hranečnicku řadu chlévů, kůlen apod. (s. 101).
- 17. 12. 1901** – Večer došlo k požáru na staré střelnici, která sousedila se školní budovou; objekt shořel až do základů (s. 102).
- 26. 12. 1901** – V kolonii na Hranečnicku vypukl večer požár, který zničil 4 kůlny. Byl to v krátké době již třetí založený požár (s. 102).
- 29. 12. 1901** – V kolonii Hranečnick hořelo již počtvrté. Při tomto založeném požáru shořela opět celá řada chlévů a kůlen. Bylo nalezeno několik výhružných dopisů o tom, že požáry budou pokračovat (s. 103).
- 27. 1. 1902** – Požár ve Vítkovicích (s. 121).
- 23. 3. 1902** – Požár na Hranečnicku (s. 121).
- 24. 3. 1902** – V noci vypukl požár v kolonii na Hranečnicku, který zničil 8 chlévů. Byl to již šestý založený požár v těchto místech (s. 106).
- 26. 3. 1902** – Došlo k lesnímu požáru u jámy „Josef“ (s. 106).
- 28. 3. 1902** – V noci vypukl na Salmovci požár, který zničil dva dřevěné domky (s. 106).
- 28. 3. 1902** – Požár v Radvanicích (s. 121).
- Duben 1902** – Hořelo vícekrát v Radvanicích, Michálkovicích a Kunčicích. Všechny tyto požáry byly založeny (s. 107).
- 14. 4. 1902** – Požár na Podboří (s. 121).
- 16. 4. 1902** – Došlo k požáru na půdě zámku v Pol. Ostravě, který byl domácími obyvateli uhašen (s. 107, 121).
- 24. 4. 1902** – Večer byl založen v Salmovci oheň, při němž byly zničeny chlévy (s. 107, 121).
- 28. 4. 1902** – V noci byl založen na Salmovci oheň, který zničil několik chlévů (s. 107).
- 14. 6. 1902** – V noci vypukl požár v kolonii na Hranečnicku. Oheň založil patrně týž palič jako v předchozích případech. Shořel domek Karla Botura (s. 107).
- 12. 7. 1902** – Požár na Hranečnicku (s. 121).
- 16. 7. 1902** – Požár na Podboří (s. 121).
- 26. 7. 1902** – Požár v Malých Kunčicích (s. 121).
- 15. 8. 1902** – Požár v Radvanicích (s. 121).
- 2. 9. 1902** – Požár v Radvanicích (s. 121).
- 8. 9. 1902** – Požár v Radvanicích (s. 121).

- 9. 9. 1902** – Požár v Malých Kunčicích (s. 121).
- 10. 9. 1902** – Požár v Malých Kunčicích (s. 121).
- 12. 9. 1902** – Požár ve dvoře na Hranečnicku (s. 121). – Týž den požár v Radvanicích (s. 121).
- 16. 9. 1902** – Požár v Malé Hrabové (s. 121).
- 18. 9. 1902** – Požár v Malých Kunčicích (s. 121). – Týž den požár v Heřmanicích; v okolních vesnicích bylo založeno celkem 8 požárů (s. 121).
- 19. 9. 1902** – Požár na Kocobenci u Radvanic (s. 121).
- 20. 9. 1902** – Vypukl založený požár v Bajgerově hostinci ve Švrklu. Jsou zasílány výhružné listy. K dopadení vypsala Pol. Ostrava odměnu 400 korun a Radvanice 200 korun (s. 121).
- 25. 9. 1902** – Nový požár v kolonii na Hranečnicku, kde shořelo několik kůlen (s. 121).
- 26. 9. 1902** – Opět hořely kůlny na Hranečnicku (s. 121).
- 28. 9. 1902** – Požár v Michálkovicích (s. 121).
- 29. 9. 1902** – Dva založené požáry na Hranečnicku (s. 121).
- 1. 10. 1902** – Požár v Malých Kunčicích – opět založený (s. 121).
- 26. 10. 1902** – Požár u hostinského Poruby ve Švrklu, při němž shořely kůlny; opět založeno (s. 122).
- 16. 5. 1903** – Vypukl požár na jámě Karolina v Mor. Ostravě. Byla při něm způsobena škoda 30 tisíc korun (s. 128).
- 25. 5. 1903** – V noci vyhořely u Neumannova pivovaru v Radvanicích všechny vedlejší stavby, chlěvy, kůlny a střecha, ale v pivovaru se mohlo pracovat (s. 128).
- 26. 5. 1903** – Ráno vypukl požár ve sklepě obchodníka Wechsberka na Hladnově. Požár byl uhašen hasičskými sbory (s. 129).
- 14. 6. 1903** – V noci vypukl oheň ve Wilczkově stodole na Hranečnicku. Třebaže se hasiči snažili, úplně shořela (s. 130).
- 19. 9. 1903** – Došlo k požáru u občana Křížáka v Pol. Ostravě, při němž shořela kůlna na uhlí (s. 132).
- 22. 9. 1903** – Požár na Zárubku u řezníka Zuského; uhašen hasiči (s. 132).
- 29. 9. 1903** – Večer vypukl požár na Baranovci, v kolonii hraběte Wilczka. Shořela kůlna na dříví a na uhlí (s. 133).
- 3. 1. 1904** – Požár u dělníka Nanka na Zárubku (s. 136).
- 14. 2. 1904** – O půlnoci vznikl požár v dřevěné stodole Jana Botura v Pol. Ostravě; objekt byl do základů zničen (s. 138).

28. 4. 1904 – V železárnách ve Vítkovicích došlo k velikému požáru, který způsobil škodu za 300 000 korun (s. 199).

8. 9. 1904 – Oheň v Pol. Ostravě čp. 38, při kterém shořely chlěvy a kůlna; požár byl založen (s. 148).

17. 9. 1904 – V ranních hodinách došlo k požáru ve dvoře ba Hranečnicku. Požár zničil velkou část střechy a způsobil dost velkou škodu (s. 148).

23. 1. 1905 – Vypukl požár na Hranečnicku, při kterém shořela střecha a zařízení tamních koupelen pro lid (s. 204).

15. 3. 1905 – Požár u kasáren na Zárubku – na jámě Hermenegild. Chytila kůlna na uhlí a dříví, která shořela spolu s chlěvy (s. 205).

Statistické údaje o Ostravě

31. 12. 1857 – Mor. Ostrava měla pouze 4127 obyvatel ve 302 domech. V celém moravsko-ostravském soudním okrese, který tehdy měl 1,94 čtvereční míle, bylo 14 840 obyvatel (v 1 městě, 1 městysi a 18 obcích). V r. 1897 má město Mor. Ostrava již 21 000 osob (s. 173, 200).

31. 12. 1869 – V Mor. Ostravě bylo 6881 obyvatel (s. 200).

31. 12. 1870 – Mor. Ostrava měla 13 448 obyvatel (s. 200).

1. 1. 1881 – Ke dni 31. 12. 1880 bylo v Pol. Ostravě a okolí 9049 obyvatel, v Bohumíně 2200, v Německé Lutyni 2350, v Pol. Lutyni 1050, v Hrušově 1900, v Heřmanicích 1665, ve Vrbici 382, v Petřvaldě 2992, v Radvanicích 1755, v Rychvaldě 2603, v Michálkovicích 1587, v Porubě 811, v Lazích 1516, v Doubravě 2382, v Orlové 3000, v Dětmarovicích 1769, v Karviné 5488, ve Fryštátě 3000, v Ráji 800, v Darkově 614, v Petrovicích 1050, v Žibřidovicích 1700, v Marklovicích 1200, ve Velkých Kuncicích 1688 a ve Stonavě 2040 (s. 199).

31. 12. 1896 – V Mor. Ostravě bylo 23 010 obyvatel (s. 200).

1. 5. 1897 – Podle statistického výkazu má Mor. Ostrava 23 010 obyvatel. Co do lidnatosti se řadí na třetí místo mezi moravskými městy za Brno a Jihlavu (24 315 obyvatel). Na čtvrtém místě je Prostějov s 22 810 obyvateli. Koncem r. 1896 měla Ostrava 22 720 obyvatel (s. 175-176, 200).

1. 2. 1901 – Ke dni 31. 12. 1900 byl v Pol. Ostravě celkem 996 domů, 3264 stran a 18 761 obyvatel; z toho na Hranečnicku bylo 148 domů, 482 stran a 2995 obyvatel; na Hladnově 105 domů, 364 stran a 2233 obyvatel; v Zámostí 194 domů, 706 stran a 3896 obyvatel; v městysi Pol. Ostravě 549 domů, 1712 stran a 9637 obyvatel (s. 95).

2. 2. 1901 – V r. 1890 byl v Mor. Ostravě 19 248 obyvatel. Od té doby přibýlo 10 876 osob. K 31. 12. 1900 má Mor. Ostrava 30 124 obyvatel. Přívoz má 534 domů a 10 800 obyvatel (s. 95).

28. 3. 1901 – Ve Vítkovicích bylo napočteno 19 125 obyvatel, z toho 7899 Němců, 7679 Čechů, 2519 Poláků a 1129 dalších cizinců (s. 98).

15. 5. 1903 – V roce 1902 zahynulo v Mor. Ostravě násilnou smrtí 31 mužů a 7 žen. Z toho 2 osoby byly zavražděny, 11 skončilo sebevraždou a 24 zemřelo na následky nešťastné události (s. 190).

31. 12. 1903 – V roce 1903 zakročila policie v Mor. Ostravě v 6192 případech. Nejvíce bylo případů tuláctví (687), opilství (579), žebroty (321) a rvaček v hostincích a na ulici (289). Do domovských obcí bylo posláno zpět 540 osob. Městské náklady na financování policie na rok 1904 činí 98 666 korun (s. 196).

15. 1. 1904 – Roku 1903 se v Karviné narodilo 820 dětí. Úmrtí bylo 289 a sňatků 95 (s. 196).

10. 6. 1904 – Obyvatelstvo Mor. Ostravy na počátku 19. století: 1752 osob a přes 200 domů (s. 200).

1. 1. 1905 – V ostravsko-karvinském uhelném revíru se v r. 1904 vytěžilo 64,5 milionů metrických centů (dále jen q) uhlí; v r. 1903 to bylo 63,9 milionů q a v r. 1902 to bylo 62,27 milionů q. Koxu bylo vyrobeno v r. 1904 celkem 9,27 milionů q, v r. 1903 8,82 milionů q a v r. 1902 8,71 milionů q (s. 203).

[Na základě zápisů v kronice školy na Baranovci ve Slezské (dříve Polské) Ostravě sestavil v r. 2018: R. Janošík. Kronika je uložena v Archivu města Ostravy.]